

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de hotărârii Guvernului pentru modificarea anexei la Hotărîrea Guvernului nr. 401/2021 cu privire la aprobarea limitelor de capacitate, a cotelor maxime și a categoriilor de capacitate în domeniul energiei electrice din surse regenerabile valabile până la data de 31 decembrie 2025

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul hotărîrii Guvernului pentru modificarea anexei la Hotărîrea Guvernului nr. 401/2021 cu privire la aprobarea limitelor de capacitate, a cotelor maxime și a categoriilor de capacitate în domeniul energiei electrice din surse regenerabile valabile până la data de 31 decembrie 2025 este elaborat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Proiectul a fost elaborat în temeiul art. 10) lit. e) din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, prin care Guvernul are atribuția de a actualiza, la necesitate, limitele de capacitate și cotele maxime de capacitate în vederea aplicării schemelor de sprijin prevăzute la art. 34 din Legea menționată *supra*, și reieșind din următoarele.

La 1 aprilie curent, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE) a anunțat deschiderea procedurii de recepționare a cererilor de confirmare a statutului de producător eligibil și de repartizare a cotelor pentru energia electrică la schema de sprijin „tarif fix” produsă din surse regenerabile de energie.

Astfel, până la data de 02 iunie 2022, au fost depuse în total 167 cereri privind confirmarea statutului de producător eligibil, pentru o putere instalată în sumă de circa 122 MW. Informația despre numărul cererilor și puterea solicitată, divizată pe tipuri de tehnologii, este prezentată în tabelul de mai jos.

Tabelul 1. Sumarul numărului de solicitări și a puterii, conform situației din 02.06.2021

Tip tehnologie	Subgrupa	Nr. solicitări	Putere sumară solicitată (MW)	Putere sumară disponibilă conform HG nr.401/2021 (MW)	Note
Fotovoltaice	Instalate pe clădiri	21	10,56	50	Procesul a fost inițiat la 15.04.2022
	Altele	144	111,22	20	
Eoliene	Instalații mari	0	0	12	Procesul a fost inițiat la 08.04.2022
	Instalații mici	1	0,1	3	
Non-intermitente	Biogaz	1	0,315	100	Procesul a fost inițiat la 01.04.2022
	Singaz	0	0	15	
	Ardere directă	0	0	30	
	Hidro	0	0	5	

Prin urmare, având în vedere interesul sporit al investitorilor în tehnologiile de generare a energiei electrice prin intermediul instalațiilor de panouri fotovoltaice amplasate pe terenuri, care depășește aproape de 6 ori capacitățile alocate prin Hotărîrea Guvernului nr. 401/2021, a fost luată decizia de a identifica o soluție de integrare a capacităților suplimentare fără a afecta negativ alte categorii de investitori, consumatorii de energie electrică, cât și stabilitatea sistemului electroenergetic per ansamblu.

Respectiv, a fost examinată situația în care din contul tehnologiilor de generare non intermitente, cogenerare pe bază de biogaz, singaz și biomasă (tehnologii cu un interes redus din partea investitorilor) este acoperită cererea de investiții în instalațiile solare PV instalate pe terenuri (altele).

Astfel, pentru a atinge valoarea necesară de 120 MW¹ pentru instalațiile solare PV montate pe terenuri (altele) au fost redimensionate capacitățile alocate inițial în HG nr.401/2021, după cum urmează:

Tabelul 2. Capacitățile alocate conform HG 401/2021 și scenariul propus

Tipul tehnologiei SER	Situația inițială HG nr.401/2021	Scenariul propus	Diferență
	MW	MW	MW
Instalații SOLARE PV montate pe clădiri	50	20	-30
Instalații SOLARE PV Altele, sub. 1000 kW	20	120	+100
Instalații de BIOGAZ deșeuri animaliere	45	35	-5
Instalații de BIOGAZ deșeuri municipale solide	45	20	-15
Singaz	15	10	-5
Biomasă, ardere directă	30	10	-20
Total	205	215	+10

La elaborarea scenariului propus s-a luat în calcul interesul demonstrat de investitori față de tipurile de tehnologii SER în care aceștia vor să investească, asigurarea unui impact redus asupra tarifului final la consumatori, atingerea unei ponderi optime a energiei electrice din surse regenerabile în consumul intern de energie electrică fără impact semnificativ asupra sistemului electroenergetic național, cât și atragerea investițiilor și crearea locurilor de muncă calificate într-o perioadă relativ scurtă de timp.

Cuantificarea impactului scenariului propus este prezentată la secțiunea 4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi.

Intrarea în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, rezultă din necesitatea confirmării statutului de producător eligibil pentru solicitanții care au depus cererile și care nu pot beneficia de acest statut din lipsă de capacități.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul de hotărâre nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul prevede modificarea Hotărârii Guvernului nr. 401/2021 cu privire la aprobarea limitelor de capacitate, cotelor maxime și categoriilor de capacitate în domeniul energiei electrice din surse regenerabile valabile până la data de 31 decembrie 2025.

În cazul în care toate instalațiile SER propuse conform scenariului vor deveni funcționale, acestea ar genera o cantitate de energie electrică egală cu 24.9% din consumul intern de energie electrică sau cu 6 puncte procentuale mai puțin de cât în cazul situației inițiale.

¹ conform informațiilor prezentate de către ANRE, la zi sunt depuse cereri pentru o cantitate totală de 110,59 MW, la fel, au fost alocate suplimentar 10 MW pentru instalațiile solare PV.

De menționat că, conform datelor disponibile, în anul 2020 ponderea consumului de energie electrică din surse regenerabile în consumul intern de energie electrică a atins valoarea de 3,15%. Astfel, scenariul propus chiar dacă va avea un impact mai redus oricum va contribui la atingerea obiectivelor politicilor în domeniul dezvoltării durabile ale țării.

Diminuarea ponderii energiei electrice din surse regenerabile în consumul intern de energie electrică este influențată de caracteristica de generare a instalațiilor, având în vedere că o instalație de cogenerare pe bază de biogaz, cu puterea instalată de 1 MW, produce de 4,6 ori mai multă energie pe durata unui an față de o instalație solară fotovoltaică cu aceeași putere.

Pe de altă parte sursele de generare intermitente (solar fotovoltaic, eolian), având în vedere caracteristica acestora de generare, influențată de condițiile meteo, pot avea un impact semnificativ asupra stabilității sistemului electroenergetic național, provocând, în funcție de caracteristica curbei de sarcini (cererea de energie electrică), fie deficit fie surplus de sarcină.

Merită a fi menționat că, conform art. 30 alin. (3) din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, la dispacherizarea centralelor electrice, operatorul sistemului de transport acordă prioritate energiei electrice produse din surse regenerabile de energie.

Prin urmare, pentru a evita un surplus major de sarcină și respectiv, a minimiza cantitatea de energie injectată (energie produsă în surplus cererii), capacitățile de generare intermitentă necesită a fi dimensionate ținând cont de restricțiile sistemului.

Astfel, cu suportul reprezentanților Î.S. „Moldelectrica”, cât și a unui expert internațional, folosind instrumentul de simulare „ANTARES”, a fost modelat potențialul impact al capacităților de generare existente, cât și cele a fi instalate până în anul 2025 asupra curbei de sarcini a energiei electrice.

Conform rezultatelor modelărilor, cantitatea de energie electrică produsă în surplus cererii de energie, în cazul scenariului propus, este de 67000 MWh pe an față de 90695 MWh pe an în cazul situației conform prevederilor HG. 401/2021.

Diminuarea cantității de energie electrică produsă în surplus este un impact pozitiv și este argumentată de reducerea capacităților instalate alocate pentru sursele regenerabile non-intermitente (cogenerare pe bază de biogaz/ singaz, ardere directă etc.), care la fel beneficiază de dispacherizarea prioritară și, totodată, au un factor de capacitate de 6132 ore pe an.

Merită a fi menționat că, scenariul propus va avea un impact pozitiv și asupra tarifelor finale la energia electrică, fiind estimată reducerea tarifului cu 1.72% față de valoarea estimată în cazul situației conform prevederilor HG. 401/2021.

Evidențiem că, a fost estimat ca valoarea totală a investițiilor pe termen lung să scadă, de la 10 699,73 milioane MDL la 8 135,604 milioane MDL, însă, având în vedere experiența anterioară, există riscul ca capacitățile alocate pentru sursele de generare non-intermitente să nu fie valorificate și, totodată, să fie blocate investițiile în instalațiile solare PV pentru care este demonstrat un interes sporit.

5. Fundamentarea economico-financiară.

Promovarea proiectului în cauză nu necesită mijloace financiare suplimentare de la bugetul de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Prezentul proiect de hotărâre se încadrează în cadrul normativ în vigoare și nu necesită modificarea și armonizarea cu alte normative.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului hotărârii Guvernului a fost plasat pe pagina web oficială a MIDR, la compartimentul „Transparență decizională” și pe portalul guvernamental www.particip.gov.md.

La fel, proiectul hotărârii Guvernului urmează a fi supus avizării și consultării publice, conform art. 32 din Legea 100/2017 cu privire la actele normative, și va fi plasat pe pagina web a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale www.midr.gov.md la compartimentul Transparență/ Proiecte în dezbatere publică.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul de hotărîre va fi supus expertizei anticorupție, conform art. 35 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, iar rezultatele acesteia vor fi incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul Hotărârii nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, astfel, nu este necesară efectuarea expertizei de compatibilitate.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul de hotărîre va fi supus expertizei juridice, conform art.37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, iar rezultatele examinării acesteia vor fi incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect.

11. Constatările altor expertize

Proiectul nu conține aspecte ce vizează reglementarea activității de întreprinzător, nu afectează participanții la piața energiei electrice respectiv, nu este necesară elaborarea Analizei de impact.

Secretar General

Lilia DABIJA